

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „postanicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 "
6 " " " " 3 "
Za večerke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8-kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v naraki ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljivo pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljivo frankujejo. — Delalcem in drugim neprimožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištvu.

Govor grofa Coroninija v državnem zboru.

Vzvišeni gospod grof Coronini, državni poslanec goriškega mesta in trgov na Goriškem, govoril je dne 22. oktobra t. l. v državnem zboru o priliki adresne debate. Govor njegov je znamenit in uverjeni smo, da ustrežemo našim čitateljem in prijateljem, ako ta govor v glavnih potezah objavimo.

G. grof zahvaljuje se najprej levičarjem, da so ga zbrali za glavnega govornika, pojasnjuje povod današnjemu govoru ter označi načela, katera si je njegovo skrbno krčdelo zapisalo na svojo zastavo. Na to pravi govornik blizu sledeče: Z veseljem in priznanjem poizvedeli smo iz najvišjega prestolnega govora, da bo de ne spremenljiva naloga vladina skrbeti za to, da se bodo narodni in gmotni interesi vseh dežel in narodov v jednaki meri varovali, ne da bi se s tem jedinstvo in moč naše države krhala. V obče je adresni načrt večine, podlaga razgovoru, le opis najvišjega prestolnega govora, kar je naravno; toda z odstavkom, o katerem se sedaj razgovor vrši, prekoračila je večina adresnega odseka mejo, katero je prestolni govor stavil, zahtevaje od nas, naj pripoznamo, da se najbolje pospešuje državna moč in korist po organskem razvoju avtonomije dotičnih kraljevin in dežel. Mi nismo o tem propričani in nikakor ne priznavamo potrebe, da bi se država na federalistični podlagi razvijala. (Dobro! na levi.) Nočem ozira jemati na svojo osebo in nazore, ki so mi prirojeni, in me vedno silijo stopiti v vrste onih, ki se zovejo centralisti; slediti hočem le mirnemu in jasnemu razmotrivanju. V soglasji s svojimi somišljenici objavljam, da nikakor ne mislimo na to, da bi se dosedanja avtonomija kraljevin in dežel krčila, a trdimo, da večja bi škodovala celoti in posameznim deželam. Govornik pripoznava, da bi bila večja avtonomija nekaterim deželam celo v korist, a manjšim v gmotno pogubo; večjim kronovinam bi se seveda navadno izpolnile želje in zahteve, a manjše dežele bi se morale ali temu udati, kar one priporočajo in jim vlada predlaga, ali pa vsako delovanje na političnem polju opustiti. Neizogibno prišlo bi tudi zakonodajstvo pri taki obširni avtonomiji v nevaren tir, tako da bi postala skupna vez vseh dežel prerahla, da bi se narodi eden drugemu odtujili ter da bi se skupna avstrijska zavednost omajala.

Ko bi v posameznih kronovinah prebivalo ljud-

stvo jedne narodnosti, postal bi tudi govornik v interesu ljubega miru med državljani, če tudi nerad, federalist; a ker sta v vsaki kronovini vsaj dve narodnosti in ker bi v slučaju domaših preprirov pogostoma jedna drugo tlačila, ne da bi imela tlačena priliko pritožiti se, je zoper večjo avtonomijo dežel in zoper federalizem. Zdaj imajo one narodnosti v tej visoki zbornici sorodnike, kateri jih po potrebi zoper domače nasilstvo branijo. Te misli dovedle so me same po sebi do onega vprašanja, katero se nahaja v onem adresnem stavku, ki se zdaj razpravlja, in katero se ne dà tako rešiti, da človek kar oči zatane pred njim. Pred šestimi leti stavila si je vlada nalogo, da pomiri zaradi narodnosti razburjene duhove, a danes molči vlada o tem v moje veliko začudenje, kajti stalno je, da to se jej ni posrečilo in da je razburjenost danes večja nego kedaj. Mislim pa, da bi bila morala večina zastavo pomirjenja v roko vzeti oni trenotek, ko je vladi padla iz rok, ter poudarjati, da hoče ona ta smoter doseči.

In ker priznavam, da tliči v tem narodnem gibanju tudi nevarnost za Avstrijo, potrebno je, da se ta zajezi in to tako, da se dà narodom iz lastnega nagiba to, kar želijo, če ni v nasprotju s skupnostjo in močjo države. Gospod ministerski predsednik se je prilično izjavil, da ni mogoče zahtev različnih narodnosti določiti na zlati tohtnici. Prepričan sem, da tega vlada ne dela, o tem bode sicer obširneje govoril tudi moj tovariš, ki pove, kake razmere so v njegovi ožji domovini; a tudi mi, ki bivamo v južnih kronovinah naše države, znamo nekaj o tem povedati.

Stalno je, da se pri nas še vedno odurno zavračajo najpohlevnejše želje, ktere nikako ne dišijo po državno pravnem nasprotovanju, želje, da bi se večji ozir jemal na deželne jezike v šoli, želje ki ne dopuščajo bojazni, da bi učinila razpor med narodi teh dežel, ker so se izrazile, ako se oziram n. pr. na svojo ožjo domovino, do sedaj še vedno soglasno od Italijanov in Slovanov, ker tega ni odobral in vladi priporočal le državni zbor, katerega sesija je pred kratkim iztekla, temveč pred desetletji drug državni zbor, kateri je bil vse drugače sestavljen; in vendar je vlada drugim v tem oziru mnogo privolila in doča. (Čujte! na levi.) Ako nas na to volilci vprašajo, kako je to mogoče, je naravno, da z ramami smazjamo ter poudarjamo, da imajo drugi narodi večje število zastopnikov v tej zbornici, ki bolj upliva pri glasovanju v državnem zboru. (Čujte! na levi.) Radi tega smo še vedno prepričani

o neobhodni potrebi, da se to vprašanje po postavnem potu reši ter z ozirom na člen 19. osnovnega zakona s dne 21. dec. 1867 o splošnih pravicah državljanov predloži načrt zakona, kateri bi določil mejo, v katerih se imajo rabiti deželni jeziki v uradu, v kolii in v javnem življenju s vednim osirom na nemški jezik, kolikor je enotni državni upravi potreben. To je predlog, katerega sem že pri drugi priliki stavil.

A tukaj se zopet, nadaljuje govornik, ne strinjam z onimi gospodi (levičarji), ki so me in volili za glavnega govornika, kajti radi priznavamo nemščini ono mesto, katero zavzima že danes vsled potrebe in v interesu enotne državne uprave, vendar ne moremo odobravati, da bi se nemški jezik proglašil kot državni, kajti to je razžaljivo za druge nemške narode in nima stvarnega pomena. (Prav dobro! na desnici.) V to en primer. V Italiji proglašeno je katoliško veroizpovedanje kot državno, dočim priznava avstrijska ustava vsem veroizpovedanjem jednake pravice; a dobro nam je znano, kje se počuti bolje katoliška cerkev: v Italiji, kjer je katoliška vera za državno spoznana, ali v Avstriji, kjer so druge vere s katoliško ravnopravne. Govornik naglašja dalje, da to izključljivo nemško stališče ne odgovarja niti nemškemu značaju niti nemškemu duhu, ter navaja v dokaz te svoje trditve različnih zgodovinskih dokazov.

Potrebno je toraj, da se narodno gibaujo v naravni tir spravi, a potrebno je dalje tudi, da se vlada še drugih sredstev posluži, ako noče države v nevarnost spraviti. Treba je, da se Avstrija bolje vlada nego katerakoli druga država, in to v dveh ozirih: v gmotnem in dušnem. V gmotnem oziru opozarja gospod grof na Trst, katerega važnost za državo in blaginja ljudstva se prezira, in obžaluje, da se vedno in vedno odnaša zidanje železnice, ki bi vezala Trst neposredno z južno Nemčijo in državnim središčem. V dušnem oziru naglašja pa, da bi se on in njegovi enakomišljeniki odločno protivili kakorvi poti na gosposkarskem in političnem polju. Govornik želi, naj ostanejo čista načela, katera so v osnovnih zakonih izražena, ter pričakuje od vlade, da bode ozir jemala na slobodo in pravice državljanov, ki so v onih zakonih zagotovljene.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 5. nov. — Zadnjič si omenila, cenjena „Soča“, da imaš malo upanja, da bi

LISTEK.

Špilperški podkopi. Zgodovinsko-podučna črtica.

Spisala Pavlina Pakova.

(Dalje.)

Špilperški podkopi so razdeljeni v dva dela. V desnem delu stoji najgrozovitejša ječe brez zraka in brez luči. Te ječe so bile nameunjene samo najsilovitejšim hudodelcem. A kdor je bil spuščen skoz grozovita železna vrata v te podzemne brezračne in temne špilperške ječe, ta navadno ni več živ prišel iz njih. Nesrečnik, bivajoč v največji temi in vedni mokroti, je najprej oslepel na to mu je teló vsled protina na vseh členkih oteklo, in slednjič ga je rešila mučna smrt bolečin.

V levem delu Špilperka stojé menj grozovite ječe. Te ječe dobivale so skoz posamezna majhna okenca luči in zraka in zavoljo tega niso bile takó nezdrave in ne takó pogubne, kakor prejšnje. Po teh ječah sedevali so navadno politični uporniki in manj nevarni jetniki.

Vodja nas je najprej vodil po desnem krilu Špilperka, tedaj po najgrozovitejših ječah.

Ko so se težka železna vrata škripaje odprla, puhnil nam je mrzel in okučen zrak v obraz. V

toplo, veliko ruto morala sem se zaviti, da se ne bi prehladila.

Ko so se vrata za nami zopet zaprla, hodili smo nekaj minut v temi naprej; samo vodnikova svetilnica, kakor rešilna zvezdica, osvitljevala nam je temni hodnik. Stopili smo v jako dolg podkop, kjer je nekđaj bila občna ječa. Podkop je jako visok, širok in obokan, tu pa tam je kapljala voda z njega. Po obeh stenah podkopa, kakih deset korakov eden od drugega oddaljeni, so v zid vsekani prostori. V vsako teh lukenj bil je nekđaj človek prikovan. Okolo vratu imel je ozek železen ovrataik, ki mu je glavo trdo k zidu držal; ravno tako so železne sponne držale pás, noge in obe roke, ki so morale razprte biti. In tako se nesrečnež na nobeno stran ni mogel gibati. Verige in okovi še sedaj v zidu tlijo. Poleg tega bili so ti jetniki na pol slečeni, samo v platuene hlače oblečeni. Na glavo in pa na telo teh nesrečnikov kapljala je zdaj pa zdaj mrzla voda, tako da so se revežem vsled tega v nemali možgani in so naposled zblazneli.

Toda ne samo, da so bili ti jetniki na štirih do šest straneh k zidu prikovani, stalo je zavoljo varnosti, da ne bi namreč mogli ubežati, med vsakimi petimi jetniki na stropu železno kolco, na katerem je viselo pet dolgih verig. Vsak jetnik je bil za nogo prikovan na eno tako verigo. In da bi jetniki ne izvedeli, kje je izhod iz ječe, niso jih v ječo vodili skoz vhodna vrata, temveč spuščali so jih z zavezanimi očmi skoz predor, kjer se še zdaj vidijo železne dverci. A

pri vsej tej previdnosti, kakor nam je vodja zagotavljal, znali so se pogostoma bolj zvitii in izumjeni jetniki oprostiti okovov in najti pot na plano.

Šli smo dalje. Prišli smo na kraj, kjer je več jam bilo v zemljo izkopanih. Po teh luknjah je nekđaj tekla gnojnica. Tu notri so postavili obojenja, da je tical v gnojnici do pasu. Zgoraj život pa je bil trdo z verigami in deskami oklenen, da se ni mogel ganiti. In nesrečnež je v teku nekaj dnij umrl v najstrahovitejših mukač, ker so ga živega zivali snedle. Dalje nas je vodil skoz temne oboke. Prišli smo na kraj, kjer je nekđaj stalo dvaintrideset posameznih lesenih stanic, omaram podobnih. Te stanice so se imenovalle grobovi živih. In res, ubogi jetnik, ki je bil znotraj na mučeniški stol priklenjen, moral je imeti zavest, da je živ pokopan. Stanica je imela samo eno majhno luknjo, skoz katero so jetniku hrano podajali. Ena takih stanic je še dobro ohranjena. Da pa človek dobi pojem, kaj je ubogi jetnik v tej leseni luknji trpel, dejali so notar sedečo človeško podobo navadne velikosti z voska.

Ta stanica je tudi zgodovinsko znamenita. Pripoveduje se, da je cesar Jožef II. enkrat obhodil špilperške podkope. Ko pa najde človeka tako nevarni-ljeno priklenjenega v tem ozkem zatohlem prostoru, ostrmi nad toliko nečlovečnostjo. Na to ukaže odpeljati jetnika, in dá samega sebe eno celo uro zapreti v to grozno luknjo. Nič ni pomagala osupnjenost in prestrašenost njegovih spremljevalcov, ki so vse stotili, da bi cesarja odvrnili od strahoznega sklepa; ce

se posrečilo novo podjetje s tramvajem za prevažanje drv iz državnih Trnovskih gozdov v Gorico. Odkrito povem, da meni bi bilo z ozirom na korist dosedanjih voznikov jako žal, ako bi podjetje izpodletelo, kajti potem bi bilo za Trnovce in njih sosede huje, nego če obvelja tramvaj.

To je gotovo, da izvoznja iz Trnovskega gozda v zadnjih letih se ni le podvojila, ampak da je poskočila na trikratno in štirikratno množino izvoznje prejšnjih let. Iz uradnih razkazov mi je znano, da leta 1876 se je spravilo iz gozda 14.000 kubičnih metrov drv, katerih blizu polovica je bila zaostala iz prejšnjega leta. Potem so se izvažale do leta 1884 naslednje množine drv v okroglem številu kubičnih metrov: 6.700, 6.100, 9.000, 6.800, 12.600, 16.500, 21.100, 24.000. Razen tega mi je opaziti, da zadnja leta se niso izvozila vsa drva, ki so bila namenjena in celo pogojena, da se izvozijo, ter da čakajo še zdaj v gozdu velike sklade drv na račun zadnjih let. Kakor drva za kurjavo, tako se tudi stavbeni les izvažava vedno večji meri in sicer v takem razmerju, kakor drva. Prejšnji viri drv (iz hribov, ki so pošiljali les v Stračice) so pojenjli; zato more in bo moral državni gozd vedno več prodajati.

Ko se je izvoznja iz gozda pomnožila, ni se pomnožila živina na Trnovem in v sosednjih občinah, ampak šteje blizu enako število glav, kakor pred leti. Vsled tega je bilo veliko voznje pa malo voznje moči in vozniki šli so s cenami tako visoko, da erar ni mogel več delati brez izgube. Ker je razvidno, da našete razmere niso le začasne, ampak da bodo stalne, siljeno je bilo gozdarsko nadzorstvo misliti na pomoč. V tem se ponudi sedanji podjetnik tramvaja, da bo spravljaj drva v Gorico. CesarSKI erar sprejme ponudbo in dovoli, kolikor je bilo od njega odvisno, da sme podjetnik po erarskih cestah voziti s tramvajem. Pri tem se je pa erar vedno oziral na domače prebivalce ter jim je zagotovil izvoznjo iz gozda na cesto, kajti tramvaj ne more v gozd, zagotovil jim je vso voznjo stavbenega lesa, in ako bi to ne zadostovalo, dal bi jim tudi neposredno prevoznjo drv za kurjavo celo v Gorico. V ta namen se dodelujeta cesti čez Lokve in čez Dol in napravil se je natančen zapisnik onih gospodarjev, ki bi potrebovali zasluzka, kedar bi tramvaj začel svoje delo. Tudi za tekoče leto je bilo razno delo uže določeno. Sicer pa ni misliti na to, da bi domačini ne imeli dovolj dela v gozdu, kajti izvoznja ne bo padala, temveč rastla; za cesto zadostoval jim bo stavbeni les brez drv. — Vrhu tega je nova naredba tudi v tem oziru mnogim v korist, da nimajo prilike hoditi v mesto, kajti mnogi so puščali svoj zasluzek tam, kjer so ga prejeli, in niso prinesli ničesa domov. Menim, da mi v tem oziru nikdo ne bo ugovarjal, kdor pozna naše voznike.

Ker je torej množina lesa tolika, da je domačini ne morejo izvažati, ker je sedanja voznina tako visoka, da je erar ne more plačevati, treba je v tej zadevi pomoči. Zdaj se poskuša s tramvajem, in resno je želeli, da bi se poskušnja dobro obnesla, kajti potem bi tudi domačini imeli primeren zasluzek. V ta namen naj bi občine šle podjetniku na roko in naj bi mu rade dovoljevale proti odškodnini svet, kjer bi se vozovi izogibali, vodo in take reči. Ako bi se potem tudi živina preveč ne strašila, morda bi šlo dobro. Ako se poskušnja s tramvajem ne posreči, siljen bo gozdarski urad misliti na drugo pomoč, ker pri dosedanjih razmerah nikakor ne more ostati. Tedaj vzame najbrže voznjo z živino v svoje roke. Koliko zasluzka ostane potem domačinom, mi ni znano.

Iz Koborida, 3. nov. t. l. — Ko se je razširila vest, da nas zapusti naš kaplan č. g. J. Murovec,

je hotel, da se njegova želja izpolni, ko so ga po pretoku edne ure zopet rešili, rekel je cesar: Jaz sem bil zadnji živ človek, ki je tu notre sedel. Odslej naprej ne sme nobeden jetnik prestopiti praga teh ječ.

In tako se je tudi zgodilo.

Poleg stanic visi železna luknjasta hruška. To hruško, napolnjeno s papriko, utikali so jetniku v usta, kadar je valed bolečin upil, tako da kadar je nesrečnež dihal, bil je prisiljen požirati pekoči poper.

Ne daleč od lesenih stanic stoji soba, imenovana trezna stanica. Tu so privezavali jetnike, ki niso hoteli razodeti hudodelstva, in so jih z najbolj nečloveškim trpinčenjem silili, da bi povedali resnico.

Sredi stanice stoji tako svana trezna lestevica. Tudi na njej leži voščena podoba v človeškeje velikosti, da se laže razvidi, kako so revežu ovijali in raztegavali ude. In ako nesrečnež tudi po tem divjaškem početju ni hotel govoriti, podžigali so mu z gorječimi železi in s kleščami.

Prigodilo pa se je potem, da je tak pomilovanja vredni nesrečnež izpovedaval vse in pritrjeval vsemu, karkoli so od njega zahtevali, samo da bi bil rešen groznih muk in trpljenja. Tako trpljeni jetniki so potem v nekaterih dneh v strašnih bolečinah umrli.

Mej tem smo bliži prišli do konca tega strašnega, pekoč podobnega temnega podkopa. Skoz druge dva-

prešinila je žalost vse tržane in druge farane. Nemilo se nam je zdelo, da izgubimo gospoda, ki je postal tako domač v sredi vernih svojih ovčic in vsem tako drag! Kako bi ne? Mož je bil v vsakem obziru značajen, nepristranski. Kolikor so mu razmere dovolile, trudil se je tudi za narodno stvar. Močen steber naše "Čitalnice" se je zvesto potegoval za probujenje ljudstva. Prijazen je bil vsakemu; ni ga, da bi mu mogel očitati kako razžalenje, bil je v resnici dober pastir; težko ga bomo pogrešali v svojej sredi.

Vi pa, častiti gospod, ostanite nam tudi na novem svojem mestu prijatelj, ohranite nam spomin, kakor se hočemo tudi mi Vas spominjati. Pustili ste nas; ali pustili ste nam v srcih hvaležen spomin, ljubezen in udanost! "Dance tukaj, jutri tam!" — to je pač gaslo življenja; — toda če tudi ste se ločili od nas, v duhu hočemo biti vendar pri Vas. Želimo Vam srečno iz zadovoljno življenje tudi med novimi Vašimi ovčicami.

Prav ko to pišem, raznesla se je tužna vest, da je po nesreči izgubil na lovu življenje Fr. Kranjec, govorec v Mlinaken pri Koboridu. S tovarišem šla sta vesela na lov, a domú gredé pade tovariš, puška se sproži in svinčene krogičice zadenejo Kranjca v desno ledje, da pade na tla. To je bilo popoldne okolo 2. ure. Zvečer tistega dne izdihnil je po prejetih sv. akramentih svojo dušo. Kako je ta nesreča pretresla vse ljudstvo, to se more le misliti. Žalost je velika. Pač res da nesreča nikoli ne spi. Naj ranjki, ki je bil priljubljen mož, ki je izredil duhovnika in učiteljico, v miru počiva.

Iz Šebrelj, dne 25. oktobra. — Kratke so bile besede ki si jih, "draga Soča", prinesla v štev. dne 18. septembra t. l. kot vabilo k veselici, ki jo je napravilo naše bralno društvo dne 20. septembra t. l.; ali izvršila se je tako častno, da sme naše bralno društvo v resnici na njo ponosno biti. Program so naši mladi diletantje tako izvrstno izvršili, da živio-klicem in ploskanju zbraunega občinstva ni bilo ni konca ni kraja; nekatere točke so se morale po dvakrat in trikrat ponoviti.

Da pa je veselica tako častno izpadla, pripomogli so največ naši vnajni gostje, ki so nas tako mnogobrojno počastili, kakor še nikoli prej, kakor se tudi sedaj nikakor nismo nadejali. Izenadilo nas je prekrasno petje proti večeru omenjenega dneva, ki se je bližalo naši vasi, ko sta prihajala Cerkljanska čitalnica in Idrijsko rokodelsko bralno društvo vsako s svojim pevskim zborom in z mnogimi udi. Počastilo je naše društvo pri tej priložnosti več odličnih gostov kakor okrajna sodnika Tolminski in Cerkljanski, več častitih gosp. duhovnov in dijakov in drugih, kakor iz Jageršč, Dolenje Tribuše in iz drugih krajev. Ni moj namen, tukaj vse natančno opisovati in pripovedovati o tej veselici, ker bi morebiti marsikdo rekel, da se sami hvalimo. To pa rečem, da vsak obiskovalec se je pohvalno o nji izrekel, in vse je tako reklo, da kaj takega v Šebreljah še nikoli ni bilo. Hvala torej vam vsem, ki ste nas obiskali pri veselici dne 20. septembra t. l. Vi in vaše hvale vredno vedenje ostanete nam še dolgo časa v blagem spominu, in željno pričakujemo, da bi še kateri krat tukaj skupaj v prijateljski, bratovski ljubezni kateri veseli večer preživeli.

Kakor se čita po časnikih iz raznih krajev mile naše slovenske domovine o strašnih nesrečah po naravnih neizgovornih in povodnih, tako je tudi naša občina to leto po teh nesrečah zelo hudo zadeta. Toča je dvakrat tukaj silno hudo gospodarila; prvič je nelsa belo žito, drugič pa ajdo, tako da je ves pridelek za leto posebno okolo Gorenje vasi skoro popolnoma uničen. Vse poti in občinske ceste je voda to leto dvakrat tako hudo razdrila da niti kočiti ni

ri, nego smo bili noter prišli, na čisto nasprotnem konci Špilperka stopili smo zdaj na prosto. Laže vzdihnem, ko zopet zagledam beli dan in so se vrata za nami zaprla. Kar sem videla in slišala v komaj kratkej pol urici, zdelo se se mi strašno, neverjetne sanje. Bila sem presunena do dna duše.

A ti grozni podkopi, katere sem do tu opisala, odpravili se niso še le pred tridesetimi leti, temveč že pod cesarjem Leopoldom II, tedaj pred blizu sto leti. Od one dobe naprej, dokler niso bile špilperške ječe leta 1855 popolnoma opuščene, zapirali so onde samo za malo časa in v poboljšanje le takšne jetnike, ki so se ustajljali svojej kazni ali pa ki so se v ječi grdo vedli.

Na desnem krilu Špilperka stojè, kakor že povedano, manj strahoviti podkopi. Po njih ječah, dasi so podzemne, se pa vendar po dnevi brez luči vidi in hodi. Skoz majhna posamezna okenca dobivajo svetlobo, da je v njih nekaj somrak. Po teh podkopi je le malo občnih ječ, temveč ječe so tu razdeljene v precej velike posamezne prostore. Po njih je nekdanj sedelo mnogo imenitnih oseb največ plemenitašev in vojaških častnikov in sicer zastran političnih pregreškov. Vsaka teh ječ ima pred vežo tablo, kjer stoji napisano ime nekdanjega jetnika.

(Dalje).

bilo mogoče po njih, toliko manj je bilo misliti na voznjo; toraj je bilo treba veliko dela in popravila in precej novcev poštetih, predno so se toliko popravile občinske ceste, da je bilo zopet mogoče voziti po njih.

Škoda zarad teh neizgovornih se ne more v naši občini računati na stotake, ampak sme se reči, da je je na več tisuč. Tako velikih nesreč po hudi uri pri nas nikdo ne pomni, in Bog daj, da bi jih tudi v prihodnjic nikdo več ne doživel. Ž.

Politični pregled.

Razni odseki obeh delegacij marljivo delujejo; posebno se po svoji pridnosti letos odlikuje ogrska delegacija, ki je sè svojim delom v odsekih skoraj uže pri kraji in nadejati se je, da bodeti obe delegaciji dokončali svoje delovanje do 20. t. m.; v proračunu za l. 1886 nastavljen vsote treh skupnih ministrov sprejeli so odseki skoraj brez spremembe in brez kakega ugovora, ni dvombe, da je odobré tudi skupščine. Ali večjo pozornost ko razprave o proračunu vzbudil je odgovor ministra zunanjih zadev, grofa Kalnoky-a, na razna vprašanja ogrskih delegatov gledé naše zunanje politike. Izmed raznih vprašanj bila so tri najimenitnejša: v kakih razmerah je naša država z Nemčijo, z Rusijo in kako hoče Avstrija postopati proti nastalim premembam na balkanskem polotoku? Gledé Nemčije in Rusije se je minister skliceval na izjave lanskega leta in določno zagotovil, da razmere do Nemčije so najboljše, da Nemčija računa na našo zanesljivost in mi na njeno in da dogodki na Balkanu teh razmer niso spremenili. Gledé Rusije je omenjal minister, da med našo državo in med Rusijo razen mednarodnih dogovorov ni nikakih drugih; obstoječe dobre razmere so tiste, o katerih je natančneje govoril lansko leto. Zarad mnogih važnih medsebojnih razmer moramo si v obojestranskem interesu prizadevati in želeli, da si ohranimo prijateljstvo z Rusijo. Vsak avstrijski minister — pravi dalje Kalnoky — si bode moral prizadevati, da se z Rusijo, z našim najvažnejšim in najmočnejšim sosedom, sporazumi. Tudi to grenko kroglico morali so požreti ogrski šovinisti, kateri so do zdaj najrajše slišali in govorili le o krikju in ropotu proti Rusiji. Kar se tiče dogodkov na vzhodu, je rekel minister, da se o dejansko izvršenem združenju Bulgarije in Rumelije ne more govoriti, da se od nobene strani ni pripoznal "fait accompli", in ker je vsa zadeva še nerešena, manjka torej še vsak predpogoj, da bi se razširjale tudi druge države.

"Status quo ante" pomenja ohranitev prejšnjega položaja v smislu berlinske pogodbe. Sè Srbijo smo mi v razmerah, kakor prijatelj s prijateljem in dobromislečim sosedom, ki o prilikah dobre svete daje; take svete smo dali njej, opominjali smo pa tudi Grke k zmernosti in previdnosti. Tako je stališče vseh treh carskih vlastij in nadejati se je, da se njihovemu moralnemu vplivu posreči uvesti prejšnji položaj. To je kratek zapopadek ministrovega odgovora, kakor je došel v javnost. Bode li tudi konferenca v Carigradu sklepala v tem smislu in če tudi sklene, bodoli se Bolgari kar z lepa tudi podali, je drugo vprašanje, bode namesto ministra odgovorila prihodnjost.

V navzočnosti cesarjeviča, ministrov in raznih dostojanstvenikov se je 4. t. m. zatvorila ogrska deželna razstava; cesarjevič kot pokrovitelj razstave se je vsem zahvalil za požrtvalni trud in povdarjal pri razstavi pojavljen razvoj Ogrske.

Hrvaški zbor je zopet pričel svoje delovanje; v prvi seji je Srb Subotič vlado interpeleoval, ali je uže predložila najvišjemu potrjenju zakon, ki zadeva Srbe, vlada pa je predložila postavni načrt o preustrojni uprave.

Na Pruskem so se vršile volitve v deželni zbor; razne stranke povrnejo se skoraj v prejšnjem številu, tako da zbornica ne bode imela spremenjenega lica.

Francoska zbornica je sklicana na 10. novembra.

Na Balkanu so razmere še vedno nespremenjene, ker se je redno posvetovanje konference v Carigradu zavleklo, ko se je Turčija obotavljala imenovati svojega zastopnika; slednjič je vendar tudi tega imenovala in zastopal jo bode finančni minister Sever Paša.

Domače in razne vesti.

Njeno Veličanstvo presvitla cesarica vrnila se je s svojega potovanja iz jutrovnih dežel. Pomudila se je dva dni v Miramaru in je odpotovala potem na Ogersko v cesarski grad Gödöllö, kjer ostane cesarska družina do božičnih praznikov, kakor druga leta; a potem pojde na Dunaj.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici bo imelo prihodnjo nedeljo, 8. t. m., ob 7. uri zvečer v novi dvorani Marzinijeve gostilno, ki se bo vsled pogodbe prepuščala čitalnici in rečenemu društvu v zabavne namene, domačo zabavo, obstoječo s petja, govora in srečkanja. Domači pevci se na to uže pripravljajo in obečali so tudi društveniki pevci iz Št. Petra, ki so dobro izvežbani, da bodo pomagali tisti večer, tako da se je nadejati lepe zabave. Društveni predsednik bo govoril o slovenskih društvih v Gorici, da se nekako pokaže, s kakim narodnim kapitalom so se preselili Slovenci s Travnika v Tržno ulico k g. Marziniji. V goriških letih bo kdo lahko primerjal sedanji stan goriških Slovencev z onim, katerega pričakujemo od bodočnosti, kateri ne izostane, ako se bo narod držal idealov in se ne zgubi v koristolovje in kruhoborstvo. Vzvišeni ideali naj nam bodo zvezde voditeljice v naših podjetjih in prizadevanjih, da bomo v delu samem dobivali moč in veselje do daljnega delovanja. Srečkanje bo služilo v zabavo in pokritje morebitnih stroškov po določbi društvenih pravil. — Vsi društveniki in njih družine, kakor tudi prijatelji in podpiratelji društva se uljudno vabijo, da bi se obilno udeležili te prve zabave v novih društvenih prostorih. Ni nam treba posebe omenjati, da gospodje čitalničarji, ki so bili pričujoči pri porodu podpornega društva, bodo tudi pri tej veselici v obilnem številu zastopali najstareše slovensko društvo v Gorici.

Rajmund Šinek, c. k. davčni priglédnik ali kontrolor v Tolminu, spisatelj knjige, katero smo zadnjič omenili, imenovan je c. k. stalni davkar za Lobjinj ter pojde, kakor se pripoveduje, v kratkem na svoje novo mesto. Čestitamo delavnemu uradniku, ki si je zapamtil besede, da ne kar zapoveduje mu stan, ampak kar more, je mož storiti dolžan.

Kupčijska zbornica goriška imela je 15. okt. sejo, v kateri je odobrila proračun za leto 1886. Med zdatnimi podporami odločila je tudi čipkarški šoli na Otlici 100 gl. O zapisniku te seje drugi krat kaj več.

Novo pokopališče v Gorici bilo je tudi letos na Vernih duš dan močno obiskovano. Dan prej ni bilo mogoče iti na pokopališče, ker je ves dan deževalo. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, da ondanjši svet ne odgovarja svojem namenu in da bo treba skrbeti za novo pokopališče prej nego kdo misli. Iz tega razloga nismo za to, da bi se zidala na pokopališču dragocena kapela, ampak sezida naj se le začasna za kakih 4-6 let, kajti nikdo ne more zagotoviti, da ostane pokopališče dalje na sedanjem mestu, posebno ako se napelje mimo njega pitna voda za mesto, kakor se zdaj govori.

Pes nekega gospoda posredno tudi nam ne dá miru, ker se zaganja brez povoda v mirne šetavce, ki potem tožijo gospodarja radi odškodnine za prestani strah in bolečine, in se nazadnje na nas obračajo, ako niso mogli vsega doseči, kar so želeli. Prosimo lastnika onega psa, naj ga priveže, da ne bo klal, slavno gosposko pa, naj ostro kaznuje prestopke zoper varnost življenja, da bo Gorica v resnici avstrijska Nizza, kamor bodo tuji zahajali brez strahu, da bi jih na sprehođu pes ugrizel.

Profesor Fr. Šuklje je odložil mandat državnega poslanca ter se priporoča Dolenjcem, naj bi ga zopet volili. Menili smo, da g. Šuklje počaka v državnem zboru obravnavo svoje volitve, kjer bi imel priliko, da bi navedel vse razloge „Ljubljanskega lista“ za veljavnost svoje volitve, a storil je drugače, in neki dunajski list meni, da to se je zgodilo med drugim zato, da bi se na Dunaji ne opisavala ona volitev, katere je delala nekim visokim osebam toliko preglavice.

V Trstu vršile se bodo volitve v metno staršinstvo, oziroma v deželni zbor, od 30. nov. do 13. decembra. Volitev se udeleži tudi 380 volilcev, katerim je mestno županstvo do zdaj zanikalo volilno pravico, kateri so morali vsled tega pri upravni sodnji na Dunaji iskati pravice, kjer jih je zagovarjal dr. Rabi.

Odprto pismo gospodu I. Cotič-u, začasnemu pristavu na slovenskem oddelku kmetiške šole v Gorici.

Pri javni preizkušnji Vaših učencev iz trtoreje in kletarstva dné 27. p. m., izpraševali ste gospod Cotič nekega učenca o pravilni napravi belega vina. Mej ostalim ste prašali: No, koliko časa pustijo pa v Vipavski dolini mošt belega grozdja na tropinah vreti (sic!)? Učenec Vam je odgovoril: po 48 ur. In Vi sami ste po tem prav glasno, recimo markantno povdarjali, da tako ravnanje nikakor ni pravo, ker postane potem belo vino prezagatno, pretrdo; čemur Vam je vprašani učenec véstno pritrjeval.

Da sem 48 urno kipenje mošta navadnega belega vina na tropinah še le jaz v Vipavski dolini (menim kranjski del) priporočati pričel, dočim so ga prej splošno, in ga sem ter tja starokopineži še dandanes tudi po 6 do 8 dnij na tropinah puščajo, to vé pač sleherni, za stvar se brigajoči Vipavec ali Goričan, in to vedeli ste gotovo takisto dobro tudi Vig. Cotič, kajti sicer bise ne držali tako strogo številke 48 ur, ampak govorili, ako bi imeli Vipavce sploh v misli, o dnevih kipenja.

Vi gospod Cotič ste torej v pričo mene — ne da bi me pa poznali — moj nauk kot neprav, tedaj napačen proglasili. Na sami preizkušnji Vam nisem mogel odgovoriti, odgovarjam Vam torej po tej poti javno danes. Odgovarjam Vam pa le za to, ker to od mene zahteva strokovnjaška čast, kajti sicer bi se o meni lahko reklo: „kdor molči, pritrjuje.“

Vidite gospod Cotič, jaz sem sam rojen Vipavec, in kakor tak, sin nekdanjega največjega vipavskega vinogradnika. To navajam le zaradi tega, da bodete prepričani, da sem imel že od najmlajših nog obilo prilike opazovati, kakšen okus pri belem vinu Vipavcem samim, osobito pa njih vinokupcem ugaja. Prvi kakor drugi zahtevali so védno bolj, dá, ooló odločno zagatno belo — nekda: rúdeče, ne órno) vino. Milomu so rekli, da je „pre mehko“, in kakor tako po njih mislih netrajno, nestanovitno. Ko sem leta 1873. na svoje sodanje mesto na Slap prišel, ni se okus Vipavcev, kakor tudi okus njih vinokupcev čisto nič izpremenil. Le toliko sem pač opazil, da so v veliko obilnejši meri nego nekda, goriški krčmarji, goriški vinokupci po belem vipavskem vinu popraševati pričeli, in da je vsled tega, kakor se je sploh slišalo, našim vrlim Bricem s prodajo njih „milih vin“, bolj trdo hodilo, zaradi česar jim je — ako se ne motim — gospod kolega Povše priporočal, da naj od stare običajne naprave belega vina, nekoliko odnehajo. Tukaj na Slapu izročilo se mi je gospodarstvo male graščinice, na kateri sem imel čisto iz nova gospodariti pričeti, in to pa tako, da bi gospodarstvo kaj neslo, ne pa le eksperimentovanju služilo.

Da Vipavci sami, kakor tudi kupci vipavskega belega vina, ako se sme tako reči, pravega vinskega okusa imeli niso, to je, da niso ljubili kakor Nemci, Francozi, Magyari, Stajerci itd. milih belih vin, ampak bolj zagatna, to sem jaz torej predobro védel. Sicer je pa, menim, za vsacega človeka pač ono pravo in dobro, kar se mu dopada, in najmanj si pusti v okusu jedij in pijač zavéden človek kaj oktroirati, to je usiliti. Ta misel me je vodila, da nisem kar na mah stare naprave belih vipavskih vin popolnoma zavrgel ter se sam v gospodarstvu čisto nove naprave poprijel. Ta misel me je vodila pa tudi, da nisem kar javno učiti pričel: proč z vsem kipenjem na tropinah, poprimite se novega nemškega načina, kakršnega sem se v Klosterneuburgu učil. Držal sem se sam v šolskem gospodarstvu zlate srednje poti, puščal sem bele mošte po 48 ur le na tropinah kipeti, priporočal sem to i drugim; in danes čez 13 let se čisto nič ne kesam, da sem tako postopal. Uspeh je po moji želji, pivei so se milejšemu belemu vinu dobro privadili, vinogradniki pa tudi, in poslednji so še vrhu tega do dobrega prepričani, da so tako napravljena bela vina stanovitnejša mimo prejšnjih. Vi g. Cotič, ste se morda kedaj tudi kaj narodnega gospodarstva učili, in po tem bodete pač vedeli, da se je producentu ravnati po konsumentu, ne pa narobe. In dosledno temu stavku, ni torej tako strašansko napačno ravnanje, ako mošte navadnih naših belih vin namesto le 30 do 36 ur, kakor Vi učite, celih 48, kakor jaz učim, na tropinah kipeti pustimo. O finih boteljskih belih vinih, te se vé, da to ne valja.

Tooliko v opravičenje, zakaj jaz mošte belih vin po 48 ur na tropinah kipeti pustim, in zakaj to i drugim Vipavcem priporočam. Navedel bi za to moje postopanje lahko še drugih kletarskih, jiz narave našega sveta — naše zemlje — in iz narave našega podnebja izvirajočih uzrokov; pa čemu, saj bode vsak čitatelj že iz dozdej navedenega lahko izpoznal, kako je Vam gospod Cotič šlo pri preizkušnji le za „dlako v jajci“ ne pa za resnobno razpravo predmeta.

Vi ste pri izpitu o napravi belega navadnega vina sledete odgovore učencev odobrivali i potrjevali

kakor: 1. Za napravo belega vina se grozdje najpred za mreži oroblja potem na mlinu zmasi, Prašam, ali se v praksi res tako postopa? Ne! je odločni odgovor, kajti vsak količkaj večji kletar pač vé, da se grozdje, ako ga je količkaj velika množina, praktično najpred na mlinu zmasi, in potem še le zmasčeno na mreži roblja.

2) Orobljano in zmasčeno grozdje se spravi v kado, kjer se vrhu tropin prevrtano dno položi ter se z njim tropine pod mošt potlačijo, da ne more vrhu njih cik nastati. Ali je temu v praksi res tako? Ne! je zopet odločni odgovor, kajti tropine (pelki in lupinice) se le pri napravi črnih vin pod mošt spravljajo ter obdržijo, da dobi vino več barvila in zagatnosti, nikdar pa ne pri napravi belih, katera naj bodo milega okusa, katera so po trditvi gospoda Cotiča že prezagatna, ako 48 ur mošt POD TROPINAMI kipi.

3) Glicerina se dodaja 1 do 20/0, in to le starim vinom, KAJTI V MLADIH BI GLICERIN KIPENJE PROUZROČIL.

Ali je to res? Zopet ne, kajti navadnim vinom (in le o teh je bil pri preizkušnji govor) dodá se 0,5 k večemu 10/0 glicerina; in da utegno glicerin v vinu, bodi si v mladem ali v starem, KIPENJE PROUZROČITI, je tudi čisto nova kemična iznajdba gospoda Cotiča, kajti sicer je sploh znano, da je glicerin postranski produkt alkoholnega kipenja mošta, oziroma sladora, in da on NIKAKO GA KIPENJA ZMOŽEN NI, IN PRAV ZARADI TEGA DODAJAJO GA VINOM V POTREBI NAMESTO SLADORA.

4) Ako je za presnemanje vin slabo, ne jasno vreme, presnemlje se vendar, PA KLET SE MORA ZAKADITI DOBRO SE ZVEPLOM. Gospod Cotič! prašam Vas, kdo bo 1. v dobro sč žepiom zakajeni kleti delal, oziroma dihal? in 2. kacega meteorološkega upliva na zrak kleti — in le o zraku, to je: o pritisku, o gostosti o vlažnosti, o elektriki zraka v kleti, more biti pri neugodnem vremenu govor je vendar dim žvopla, ali kemično ročeno žveplena sokišina P P P S kemijo pač nista posebna znanca, gospod Cotič, ne? —

5) V trtoreji prišli ste i na rudninska gnojila. Učenec naštel Vam je vsa dobro, le na eno ste ga še le Vi opozorili, in to je bil PREMOG. OD KEDAJ SE VENDER S PREMOGOM GNOJI? KAKO PA RAZPADA PREMOG V ZEMLJI P P P —

Ako bi se ne bil moj preizkušnja z uzvišeno osebo razgovarjal, slišal bi gotovo še marsikako interesantno novico, pa zagotavljam Vas, da mi jih je bilo že tako čez iz čez dovolj. Dovolite mi vendar še eno vprašanje: Kako pride to, da so Vaša letošnja bela vina, če tudi so le 30 do 36 ur kipele na tropinah, odločno zagatnejša, nego vsa naša tukajšnja, katerih imamo štiri velike sode pri 48 urnem kipenju? Ali je to prav, da v teoriji o 30 do 36 urnem kipenju govorite, v praksi pa — kakor je to gospod Žepič priznal, mošt tri dni, to je 72, reči: dva in sedemdeset ur na tropinah kipeti pustite P P P?

Bodi dovolj. (Konečni odstavek in nekatere prejšnje stavke smo opustili, ker so se nam zdeli osebni, proti g. Cotiču. Ur.)

Tooliko s primernim spoštovanjem

RIHARD DOLENC.

Vodja deželne kranjske vinarske in sadjarske šole na Slapu.

Slap dné 2. novembra 1885.

Potrtega srca naznanjamo vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preljubljena mati

APOLONIJA BENKO

v nedeljo dne 1. t. m. po kratki, mučni bolezní prevedena z vsemi tolažili naše sv. vere v 64. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala.

Ob enem se zahvaljujemo iz dna srca našemu čast. duhovnemu pastirju za ljubeznjivo skrbnost, s katero so jo blagovolili pripraviti na zadnje potovanje in za milo tolažbo, ki so jo v srce ulivali plakajoči rodbini; potem pa tudi prečast. duhovnikom iz sosednih vasi, sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so jej v tolikem številu skazali zadnjo čast in nam s tem na najblajši način izrazili svoje sočutje.

Nepozabljiva rajna bodi pripravljena blagomu spominu!

Staroselo 5 novembra 1885.

Žalujoča rodbina.

Stavbinski slogi,

zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidani in popravljani cerkva. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami. Spisal J. FLIS, špirtuval v knezo-škofovem semenišči. Ta knjiga je ravnokar izšla v „Katoliški tiskarni“ v Ljubljani in jo prodaja v Gorici po 6 gl. 50 kr. izvod

M. Coppag,
y smernikih plicah

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 7. decembra začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III. četrt leta 1884, t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1884.

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Jožef Culot,

trgovec na debelo in na drobno
v Raštelji,

naznanja slavnemu občinstvu, da ima v svoji štacuni veliko zalogo vsakovrstnih igrač, novostij in različnih punčik z obleko in brez nje, razne vrste volnenega blaga, rokavice, črne ovratne rute za duhovnike, zapestke raznih vrst, škoraje, volnene čevlje za zimo s podplati in brez njih vsake velikosti, in prav mnogo drugih rečij: najfineje podobice iz Pariza, svetinje, razpela vsake vrste tudi z dikla in bele kosti s stojalom, kipe, rožne vence najrazličnejših vrst in tudi z bisernih matic, najfineji na verižici s srebra itd.
Cene tako nizke, da se ni bati tekovanja.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolovratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

Gotov pomoček.

Vsodko dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj gotovi

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste.)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, luski, nasti glavi in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem Jrgnenji. I delujehitro. Izvirne steklenice razposilja po 1 gl. 50 kr., steklenico za poskušnjo po 1 gl. I. Grolich v Brnu. Zalogo: v Gorici: Cristofolotti, lekar; v Trstu: Pavel Rocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Mahr; v Zadru: N. Androvich.

Roborantium rabi se pogosto z uspehom tudi proti slabosti spomina in bolesti v glavi, kar se lahko dokaže s spričevali in zahvalami.

NB. V imenovanih zalogah dobi se tudi ustna karpaska voda Grolichova, gotova pomoč zoper vsakoravno bolelo zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohranijo in čistijo zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravilnih korenin moravskih Karpas; prave steklenice po 60 kr.

Izvrstno istrsko vino,

lasten pridelek

posestnika Avgušтина Ritossa

iz Vizinade,

prodaja se na debelo

Via della Croce v Gorici št. 9

blizu Pretura pri sv. Antonu.

Po najvišjem povelji Njeg.

Bogato založena, po c. k. vodstvu

ces. in kr. Veličanstva.

loterijskih prihodkov zagotovljena

XI. DRŽAVNA LOTERIJA

za skupne vojaške dobrodelne namene.

11.135 dobitkov v skupnem znesku 201.000 gold.

in sicer: 1 glavni dobitak s 60.000 gl., 1 glavni dobitak s 15.000 gl., 1 glavni dobitak z 10.000 gl., 1 glavni dobitak s 5000 gl. enotne papirne rente, s 16 pred-in podobitki, potem 5 dobitki po 1000 gl. in 10 dobitki po 200 gl. enotne papirne rente, slednjič dobitki v gotovini po 100 gl., 80 gl., 60 gl., 40 gl., 20 gl., 10 gl., 8 gl. in 6 gl. v skupnem znesku 100.000 gl. Srečalo se bo nepreklicljivo 29. decembra 1885.

Srečka stane 2 gl. a. v.

Natančneje določbe obsega igravni načrt, ki se dobiva brezplačno pri oddelku za državno loterijo (Stadt Riernergasse 7, 2. Stock, im Jacoberhofe), kakor tudi pri mnogobrojnih razpečalcih.

Srečke se depošljejo poštne preste.

Na Dunaji, meseca oktobra 1885. C. k. vodstvo loterijskih prihodkov, oddelek za državno loterijo.

Podpisani si šteje v čast, naznaniti slavnemu občinstvu, da v svoji zalogi v Gosposki ulici št. 10 ima po novem narejene čevlje za moške po angleškem načinu z elastiko vse en kos.

Založil so je za bližnji zimski čas z raznimi vrstami čevljev iz prvih tovarov dunajskih in pariških (način Pinetov) za gospe, gospode in otroke. Tudi je izborna preskrbljen s pantoflji z dnom z usnja in s klobučne pravzema in daje izvršiti v posebni delavnici pod vodstvom vsega mojstra vsakoravno delo ali popraviljanje, in vse po najnižji ceni. Čevlji, ki ne bi pristavali, se vsamej nazaj.
Prepokorni
EMIL GENTILE.

UŽE 50 LET

obstoječa, dobro znana štacuna na debelo

„zum guten Hirten.“

voj. Vnc. Strobovnikar, NA DUNAJI, I. Rothenthurmstrasse 14

razprodaja vso svojo zalogo pravih brnskih volnenih rob

v ostalih kosih za možko obleko, zadostujočih za celo obleko, namreč sukajo, hlače in telovnik, v vseh vrstah in nepokonečnega trpeža po naslednjih dveh nizko določenih cenah in sicer:

II. vrsta za popolno obleko gl. 3.50

I. vrsta gl. 4.50

Od teh ostalih kosov se ne razpošiljajo uzorci, pač pa se zavežem s tem javno, da v znanem blago, ki ne bi ugajalo, brez obočavljanja nazaj. Razpošiljajo se omenjene robe, ne da bi se zaračunili stroški zaboja proti poštnemu povzetju ali za poslani denar.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedaje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomrim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit uspeh, ča so se po kratkej rabi oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo z vsem spoštovanjem udani

Frane Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vrtabob, prane in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Korisnejši nego vai v trgovinah se nahajajoči soki in sirupi.

Kri čistilne kreglice, c. kr. priv., ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem žolodci, jetrnih in obistnih boleznih, v škrtuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škrtuljami 1 gold. 5 kr. Manje od enega zavoja se s pošto ne razpošila.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem in Adresa je:

Lekarna TRNKÓCZY-ja na Mostnem trgu v Ljubljani.

Delovodja

samskega stanu išče se v mehanični umetni mlin na Kranjako na deželo. Prosilec mora biti mora neoženjen, znati pisati in nekoliko računati ter mora biti več slovenskega jezika. Stroga poštenost je neobhodni pogoj; prosilec možke starosti ima prednost. Naslov mlina izve se pri uredništvu „Soče.“